

הכשרה מבוססת סימולציה לצוות רפואי לשיפור בטיחות בתהליך מתן דם

גב' אילונה ברנץ (M.N. R.N.), גב' אורנה צבי (M.N. R.N.), ד"ר אמיר נוטמן, ד"ר ליליה קרמונה, גב' נאנה מזור (M.N. R.N.),
גב' מלכה יקוטילוב (M.N. R.N.), ד"ר אשר וינדר, גב' ציפי קזר

רקע

מתן דם הוא תהליך קליני מורכב, רב-שלבי ועתיר סיכון מבחינת בטיחות המטופל. משרד הבריאות מחייב צוות רפואי העוסק במתן דם לעבור הכשרה ורענון ידע בנושא אחת לשנתיים.

נוכח חשיבות הנושא והפוטנציאל לסיכונים בטיחות ועל מנת לטייב ולשפר את התהליך, גובש בבית החולים מודל הכשרה חדש.

מטרה

הערכת השפעת מודל ההכשרה החדש של הצוות הרפואי בנושא מתן דם על שיפור בטיחות התהליך.

שיטות

יישום ההתערבות

ההתערבות יושמה החל מתחילת שנת 2024 בקרב צוות רפואי. הנהלת האחיות מינתה אחות מובילת תחום עירוי דם. במסגרת תפקידה על מנת למפות פערים, ביצעה מובילת התחום:

- מעקב אחר "מסע מנת הדם" – מבנק הדם ועד מיטת המטופל.
- תצפיות במחלקות על לקיחת דם לסוג והצלבה.
- סימולציות מדמות מציאות בנושאי לקיחת דם לסוג והצלבה ומתן דם. הדגשים בסימולציות התבססו על מידע שנאסף בהליך המיפוי.

הכשרה מותאמת סביבה

- לאחיות בוצעו סימולציות במרחב העבודה האמיתי במחלקה/יחידה.
- לרופאים סימולציות מדמות מציאות, במרכז סימולציות מוסדי.
- מעטפת מקצועית וניהולית
- התהליך כלל ליווי צוותים וביצוע פעולות מתקנות בעקבות אירועים חריגים ופסילות דגימות.
- עודכן ותוקף נוהל מתן דם ומבחן במערכת לניהול למידה.
- בכל מחלקה/יחידה נבחר נאמן מתן דם שהוכשר לביצוע סימולציות לצוותים החדשים.

תוצאות

ירידה בפסילות דגימות בבנק הדם

↓ 13.61%

שיפור בבקורות מתן דם

82.62% → 92%

היקף ההכשרה
כ- 700 אחיות
37 מתארים

שיעור כלל פסילות הדגימות בבנק הדם
ירד ב- 13.61%
(מ- 1.91% ל- 1.65%) (p=0.06)

הציון בבקורות מתן דם עלה מ- 82.62%
לפני ההתערבות ל- 92% לאחר
ההתערבות.

במהלך שנת 2024 עברו כ- 700 אחיות
מ- 37 מתארים סימולציות מתן דם.

פסילות עקב טעויות בזיהוי

3 → 1

הפסילות עקב טעויות בזיהוי פחתו ב- 63.53% (מ- 3 מקרים למקרה 1).

לא נרשמו אירועי מתן דם שגוי ולא נגרם נזק למטופלים

מסקנות

הטמעת מודל הכשרה רב ממדי וחדשני מבוסס סימולציה, בשילוב תצפיות שטח וליווי מקצועי, תרמה לשיפור בטיחות תהליך מתן הדם ולהפחתת פסילות של הדגימות, בעיקר אלו הקשורות לטעויות בזיהוי.